

Межі дії нормативно-правового акта в часі (темпоральна дія - набрання чинності і втрата чинності).

В.О. Котюк, пропонує трохи іншу класифікацію в якій він визначає, що: нормативно – правовий акт, який має загальнообов'язковий характер, прийнятий компетентними державними органами, підтримується і охороняється державною владою від порушень, направлений на регулювання суспільних відносин і охорону соціальних цінностей. Ми поділяємо думку висловлену В. О. Котюком [2].

Основними нормативно-правовими актами є закони. Закон — це нормативно-правовий акт вищого представницького органу державної влади (Верховної Ради України) або всього народу (під час проведення референдуму), який регулює найбільш важливі суспільні відносини, виражає волю і інтереси більшості населення і має найвищу або вищу юридичну силу по відношенню до всіх інших нормативно-правових актів. людського розуму [2].

Можна зробити висновок, що нормативно – правові акти виражають більшість норм, які регулюють: потреби і інтереси суспільних відносин. В цьому і є головне значення нормативно - правових актів.

Література:

1. Скакун О.Ф. Теория государства и права: Учебник. — Харьков: Консум; Ун-т внутр. дел, 2000.
2. Котюк В.О. Основи держава і права: Книга . – Київ . 2000р.

УДК 340

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ СИСТЕМИ ПРАВА

Студент В.О. Манжосова гр. БП-2-16
Наук. керівник асист. кафедри А.П. Головащук

В наш час, актуальною темою стала система права. Вона регулює та охороняє суспільні відносини. Основні положення системи права були створені ще у давні часи і не зовсім відповідають сучасним потребам. Воно потребує подальшої розробки, щоб досягти відповідних вимов сучасності.

На думку В.Ф. Погорілко система права – це сукупність впорядкованих і взаємоузгоджених між собою норм права, які характеризують його внутрішню будову і є складовим елементом правової системи [1].

Головними її ознаками є цілісність, структурованість і взаємоузгодженість правових норм, які становлять її зміст.

Норми права, інститути права, підгалузі та галузі права – все це є складовими елементами самої системи права. Критерієм поділу системи права на галузі, підгалузі та інститути виступає предмет та метод правового регулювання. Кожна із галузей права використовує обидва методи, але якийсь з

них переважає. Крім методів ще є способи – дозволу, заборони, зобов'язання, заохочення.

Система права кожної держави має свої властивості, що склалися протягом тривалого часу. За минулі роки в Україні поступово формувалася новий погляд на право, тобто своя власна нова система права. Переосмислення функцій, та принципи діяльності призвели до зміни суспільних відносин. Нові суспільні відносини потребують нового суворого праворегулювання. Швидко розвиваючись, наше законодавство стало надзвичайно об'ємним та розгалуженим, що призвело до деяких суперечностей та асистемності норм. Для подолання цих проблем, потрібен новий науковий погляд в обґрунтуванні системи права. Вона би стала основою для нової якісної та ефективної системи законодавства.

У сучасному світі виникають окремі кола суспільних відносин, які потребують спеціального праворегулювання. Набагато ускладнює ситуацію процес інтеграції, що полягає у взаємодії, взаємообумовленості окремих галузей та інститутів при регулюванні певних суспільних відносин. Ці тенденції відбиваються на можливості чіткого розмежування різноманітних утворень у праві та обтяжують побудову науково обґрунтованої моделі реально існуючої системи права.

Дехто з науковців вважає, що потрібні нові методи праворегулювання, які б допомагали при регулюванні тих або інших суспільних відносин. Ще одним з багатьох доказів недостатності предмета та методу як критеріїв розподілу права на галузі, може бути картина історичного формування основних галузей, які зараз існують. Ще С.С. Алексєєв виділяв три групи галузей: 1) профілюючі або базові, 2) спеціальні, 3) комплексні [2].

До базових відносяться конституційне право, три матеріальні та процесуальні галузі. Саме ці галузі мають первинні юридичні режими та засоби регулювання. Після виникла інша група галузей, яка називається спеціальною. Вони пристосовані до особливих сфер життя суспільства (трудова, сімейна, фінансова, кримінально-виконавча тощо). Всі ці галузі виникли на основі базових. Вони запозичили багато особливостей, зокрема частину предмета, методів, принципів. Це призвело до невизначеності чіткої кількості галузей та розмивання меж між ними. Для комплексних галузей характерне поєднання інститутів різних галузей (морське, господарське).

Сьогодні в теорії права існує думка, що комплексні галузі відсутні. Тобто комплексні галузі є наступним поколінням галузей, що виникають в результаті диференціації, спеціалізації та інтеграції правового регулювання суспільних відносин.

Галузі формуються трьома шляхами, але слід зазначити, що формування не впливає на їх статус.

Також, комплексні галузі призводять до розподілу усіх галузей на основні та другорядні. До комплексних належать саме галузі правової науки, але не самі галузі діючого права.

За методами правової науки, систему права можна розглядати у багатьох площинах. Право є складною системою, тому найбільш вагомим результатом зможе принести загальне використання теорії систем. Велике значення системи права полягає в тому, що вона встановлює стійкі зв'язки всередині права. Також, право забезпечує комплексний регулятивний ефект, виступає орієнтиром для системи законодавства. Таким чином, тенденції істотних кількісних та якісних змін у праві, формування відносно нової системи права в Україні потребує переосмислення багатьох надбань наукових теорій побудови системи права. Рівень наукових розробок у цій сфері нижчий за практичні потреби. Особливо треба приділити увагу галузевому розширенню права. Коли йдеться про систему права, перш за все мають на увазі об'єднання норм у найбільші та найважливіші блоки - галузі.

Отже, завершуючи, я хочу зробити такий висновок, що система права невід'ємна частина суспільного життя. Її функція – регулювання суспільних відносин. Також, я вважаю, що потрібна постійна робота над вдосконаленням системи права, щоб підвищити її ефективність, особливо, в наш час, в нашій країні. Нормативно-правові акти повинні відповідати реаліям нашого життя. На жаль, в нашому уряді, дуже мало грамотних політиків з професійною юридичною освітою, на теперешній час система права не може прогресувати, відповідно з цим, не може прогресувати держава та суспільство.

Література:

1. Погорілко В.Ф., Шпиталенко Г.А., підручник “Правознавство”, 2011 р.
2. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підруч. /Скакун О.Ф. — Х.: Еспада, 2006. — 776 с.

УДК340.0

РОЛЬ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ

Студент В.О. Манжосова гр.БП-1-2-16

Наук. керівник к.н.з держ.управ. Кулак Н.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

В теорії права на доктринальному рівні та в англосаксонській системі права, до якої належать Великобританія, США, Канада, Австралія та інші країни, судові рішення визнаються такими, що створюють правові норми, тобто визнаються джерелом права – судовим прецедентом [1].

Поняття судового прецеденту не є новим. Дискусія щодо правової природи, значення та місця судового прецеденту в системі джерел права триває досі, оскільки різне правове становище рішень судів у правових системах світу, прогалини та неоднозначне застосування законодавства сприяють тому, що саме рішення судів набувають подвійної правової природи – вони є не лише „актом правосуддя” [1] (процесуальним документом на основі норм матеріального і процесуального права), а й визнаються джерелом права.